

**VÝROČNÍ ZPRÁVA
2020**

Obsah

1. Profil Nadačního fondu Arnošta Lustiga	3
1.1. Proč Nadační fond Arnošta Lustiga vznikl	3
1.2. Ze života Arnošta Lustiga	7
2. Orgány Nadačního fondu Arnošta Lustiga	9
2.1. Správní rada	9
2.2. Ředitelka	10
2.3. Kontrolní orgán	10
2.4. Mezinárodní čestná rada	10
3. Účel nadačního fondu a jeho činnost	11
4. Vize nadačního fondu	12
4.1. Programy nadačního fondu	12
4.2. Cílové skupiny	14
5. Co se Nadačnickému fondu Arnošta Lustiga v roce 2020 podařilo uskutečnit?	15
5.1. Organizační rozvoj – „Focus in“	16
5.2. Programová činnost – „Focus out“	19
Meeting Brno 2020	21
Kantáta –tanec šílených	23
Příloha 1 – Etický kodex	25
Příloha 2 – Zpráva o hospodaření za období 21. 8. 2020 – 31. 12. 2020	27
Více informací	29

1. Profil Nadačního fondu Arnošta Lustiga

Nadační fond Arnošta Lustiga byl založen dne 21. 8. 2020 v Praze. Registraci do nadačního rejstříku vedeného Městským soudem v Praze, označenou spisovou značkou N 1851, jsme provedli dne 29. 9. 2020 s přiřazeným IČO 095 49 609.

1.1. Proč Nadační fond Arnošta Lustiga vznikl

Umělecko-vzdělávací organizaci věnovanou odkazu Arnošta Lustiga založili symbolicky 21. srpna 2020, ve výroční den okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy, jeho dcera Eva a syn Josef. Nadační fond pokračuje tam, kde ve svém úsilí žít ve světě, který je lidštestější, Arnošt Lustig skončil. Pro jeho potomky nadační fond představuje možnost dávat společnosti víc než od ní brát.

Zakladatelé vycházejí z humanitních zásad, hodnot a poznání Arnošta Lustiga. Podle jeho slov je „každý jednotlivý člověk nenahraditelný. ... Bez jediného starce, dítěte, muže nebo ženy je život všech ostatních chudší. S každým, kdo odejde, odchází i něco z nás“.

*Jako dcera a syn Arnošta Lustiga cítíme závazek vycházející z nadčasového významu díla našeho otce.
Tento nadační fond zakládáme s pocity úcty, nevyhnutelnosti a radosti.*

Eva a Josef Lustigovi

Nadační fond Arnošta Lustiga: výzva k lepší společnosti

„V kartách je to jako v lágru: objevíš, že se tě neštěstí nemůže držet od začátku do konce. Když člověk vydrží hrát, nemůže mu padat jenom špatná karta. Někdy se karta obrátí a dostaneš všechno zpátky. Nebo víc. Vyhraješ. Máš příště.“
Arnošt Lustig

Nadační fond Arnošta Lustiga se sídlem v Praze byl založen proto, aby šířil odkaz, myšlenky a dílo jednoho z nejvýznamnějších a nejpřekládanějších českých spisovatelů Arnošta Lustiga (21. 12. 1926 – 26. 2. 2011). Jeho odkaz i osobní příběh jsou mimořádné v evropském i světovém kontextu: byl nejen spisovatelem, ale i scénáristou, publicistou, pedagogem. Napsal 24 novel a románů, 15 povídkových souborů, řadu biografických textů, esejů i 13 scénářů, podle nichž byly natočeny mezinárodně oceňované filmy.

Třikrát odsouzený k smrti nacisty, jednou odsouzený k nepodmíněnému trestu odnětí svobody československými komunisty, zakázaný autor v rodné zemi na déle než dvacetjedna let. Jako přeživší židovské tragédie (Šoa) – nebo snad právě kvůli tomu – měl rád lidi a věřil v život, ve spravedlnost, kamarádství, odvalu a lidskou důstojnost. Byl přesvědčen, že tyto hodnoty nakonec vždy zvítězí: pokud člověk ze sebe vydá to lepší, přestože „v každém z nás je to lepší i to horší“. Arnošt Lustig se díval na věci kriticky, věcně a bez nepřátelské negace. Pocházel z chudých poměrů, měl těžký život, ale vzal si z něj to pozitivní. Do tvorby vložil „ten kousek duše“, o který se chtěl rozdělit s druhými. Tato živá tvorba, ale také chrisma, humor a opravdovost osobnosti Arnošta Lustiga jsou důvodem, proč jsme se rozhodli prostřednictvím nadačního fondu jeho dílo připomínat, seznámit s ním další generace a podpořit i jeho rozvoj a nová umělecká zpracování.

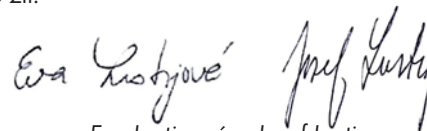
Jméno spisovatele Arnošta Lustiga rezonuje dodnes po celém světě. Novely, povídky, scénáře a eseje pojmenovávají dobro a zlo, ukazují na bezpráví a na ponížení. Jsou přeloženy do dvaceti jazyků a byly nominovány na nejprestižnější světové literární ceny – Nobelovu, Pulitzerovu a Man Booker International. Lustig Obdržel i Cenu Franze Kafky, ocenění za celoživotní dílo a přínos Americké akademie umění a věd, Emmy, The Jewish Book Award, Publishers Weekly, B’Nai

B'riith Award a byla mu udělena i nejvýznamnější česká a československá ocenění. Patřil mezi tvůrce Československé nové vlny a filmy natočené podle jeho předloh a scénářů obdržely řadu prestižních mezinárodních trofejí na festivalech v Cannes, Locarnu, Benátkách, Pesaru, Monte Carlu, Mannheimu, San Sebastianu.

Především ale Lustigovo dílo dává naději, že hrůzy, které sám v koncentračních táborech zažil, se nebudou opakovat. Že život je nejvyšší hodnota a že to dobré v člověku se projevuje činem. „Věnuji své dílo obětem židovské katastrofy. Všem, kteří vědí, jak říct NE totalitním režimům. Těm, kteří umí rozlišit dobro od zla. Těm, kteří se umí rozhodnout. Těm, pro něž slovo demokracie symbolizuje možnost napravovat chyby a je to jejich způsob života,“ napsal. Zůstal přitom realistou a nepodceňoval „nemoci společnosti“ jako je rasismus, nacionalismus, fanatismus: „To nebezpečí se bohužel nejenom nezmenšilo, ale zvětšilo, protože se zvětšilo množství lidí,“ uvedl.

Chceme oslovovat nakladatele, filmové a divadelní producenty, vzdělávací instituce, knihovny, festivaly a zástupce lidskoprávních organizací, ale i čtenáře, diváky, učitele a žáky, kterým jakožto humanista a pedagog může předávat své zkušenosti. A vyzývat je, aby s jeho myšlenkami polemizovali. A s námi, mezi sebou a sami se sebou, diskutovali o jeho díle, o možnosti změny člověka k lepšímu, o možnosti dávat společnosti víc, než od ní brát, a tak dál předávali a chránili hodnoty demokracie a lidskosti. V tomto duchu bude nadační fond nakládat s Lustigovým odkazem ve čtyřech oblastech kreativního úsilí – v literatuře, ve filmu, v rozvíjení tvořivosti a ve vzdělávání.

Potěší nás a bude nám ctí, když se k Nadačnímu fondu Arnošta Lustiga, a tedy i k odkazu jeho celoživotního díla, přidáte. Pro nás všechny je zároveň výzvou k lepší společnosti, v níž stojí za to žít.

Eva Lustigová a Josef Lustig,
Zakladatelé Nadačního fondu Arnošta Lustiga

1.2. Ze života Arnošta Lustiga

Co se mi v životě nejvíc povedlo? Žít a přežít. Vždyť právě to jsem z rozhodnutí nacistů neměl.

Arnošt Lustig

- Arnošt Lustig se narodil na periferii v Praze-Libni.

„S tatínkem jsem šlapával na Václavské náměstí. On byl sice původně dragoun, ale rád chodil pěšky. V dětské naivitě jsem doufal, že mi koupí koně. Jezdit mě na něm ale naučil...“

- Byl žákem obecné školy i měšťanky. A taky učňovským krejčím.

Arnoštův tatínek se snažil o víza k vystěhování do ŠANGHAJE Emil mohl zaplatit na přelomu let 1940/1941 víza k vystěhování. Peníze však měl jen pro jednoho – a tak celá rodina zůstala pohromadě v Praze.

- Za války mohl skončit v Šanghaji místo v lapadlech holocaustu. Na přelomu let 1940/41 měl však Arnoštův tatínek peníze k zaplacení vystěhovaleckého víza jen pro jednoho – a tak byl v patnácti letech s rodinou transportován do terezínského ghetta.

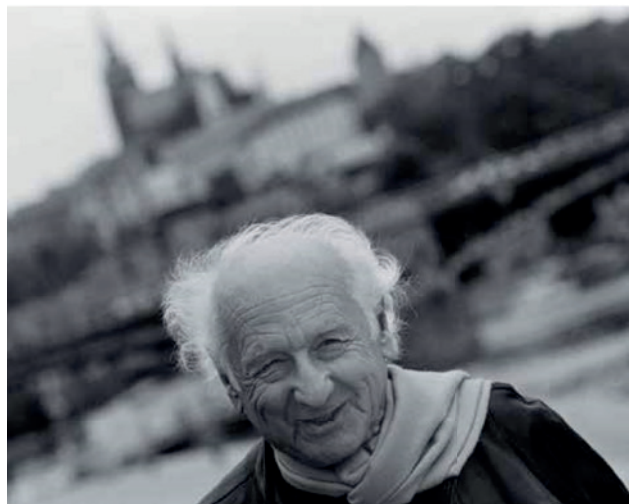
- Z Terezína jezdily transporty „na východ“ - do vyhlazovacího tábora v Osvětimi-Březince odjel Arnošt v září 1944.

„V Osvětimi nás dali do karantény a ani nás netestovali, protože jsme byli přichystáni do plynu. Čekali jsme, až přijdeme na řadu, mezitím plynouvali maďarské Židy... Nejprve jsme se třásli hrůzou, ale po třech dnech jsme si zvykli. Nudili jsme se. Udělal jsem hadrák a s kamarádem Jiřím Justicem jsme kopali. Přišel esesák...Co děláte? Žasnul. Lidi čekají, až půjdou do plynu a my hrajeme fotbal. ...Nevěřil svým uším a očím.“

- Arnoštovy cesty dále vedly do koncentračního tábora v Buchenwaldu a nakonec uprchl z transportu smrti do Dachau.

„Přišel člověk z Německa a ptal se, zda jsou mezi námi kovodělníci. Lhali jsme. Najednou mezi námi byla spousta kovodělníků. Udělal jsem se také starším. Mladé lidi plynouvali, kolem patnácti let, a nad čtyřicet.“

- Koncem dubna 1945 se vrátil do Prahy, kde se zúčastnil Pražského povstání. Z rodiny přežily jen matka, sestra a sestřenice.
- Po válce studoval obchodní fakultu a novinářinu, stal se válečným dopisovatelem arabsko-izraelského konfliktu, redaktorem v Českém rozhlasu, novinářem týdeníku Mladý svět i scénáristou oceňované filmové nové vlny. V šedesátých letech patřil v Československu k nejprodávanějším autorům, jeho knížky vyšly ve více než půlmilionovém nákladu.
- Po invazi vojsk Varšavské smlouvy se Lustigovo dílo ocitlo na indexu. Za opuštění republiky ho komunisté odsoudili k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.
- V emigraci žil v Izraeli, Jugoslávii a nakonec v USA, kde od roku 1973 působil jako profesor literatury, tvůrčího psaní a filmu na The American University ve Washingtonu DC. Dostalo se mu cti číst vlastní tvorbu v Bílém domě i v kongresu.
- Po listopadu 1989 pracoval a žil střídavě ve Washingtonu a v Praze.

© Jaroslav Brabec

2. Orgány Nadačního fondu Arnošta Lustiga

2.1. Správní rada

Eva Lustigová, MBA, manažerka s dlouholetou působností v OSN, producentka, režisérka, spisovatelka, příležitostná překladatelka literárního díla svého otce.

Mgr. et Mgr. Josef Lustig, Ph.D., režisér-dokumentarista a vysokoškolský pedagog v oborech filmová tvorba, filmová kritika a mezikulturní komunikace, konzultant, příležitostný překladatel literárního díla svého otce.

Ing. Petr Zahradník, MSc., renomovaný makroekonom v předních společnostech v ziskovém i neziskovém sektoru.

2.2. Ředitelka

Eva Lustigová, MBA.

2.3. Kontrolní orgán

Revizorka: Ing. Dita Říhová,
ekonomka dlouhodobě působící v neziskovém
prostředí, zejména v oblasti kultury a vzdělávání.

2.4. Mezinárodní čestná rada

Počítá se s vytvořením Mezinárodní čestné rady, které
bude předsedat ekonom Ing. Jan Fischer, CSc., bývalý
premiér, ministr financí a viceprezident Evropské
banky pro obnovu a rozvoj. Půjde o poradní orgán
sestavující z vážených a ctihodných osobností; rada
bude přispívat k poslání, dobrému jménu a viditelnosti
nadačního fondu v globálním rozsahu.

3. Účel nadačního fondu a jeho činnost

- 3.1. Nadační fond je zakládán za účelem zachování, šíření, zprostředkování, rozvíjení a studia celoživotního díla spisovatele a svědka židovské tragédie (šoa) Arnošta Lustiga, jeho duchovního poselství a pedagogického odkazu v České republice i v zahraničí.
- 3.2. Nadační fond může pro naplnění svého účelu vymezeného výše provádět jakékoli vhodné a účelné aktivity, zejména:
- finančně či jinak podporovat literární, publikační, knihovnickou, přednáškovou, filmovou, divadelní, mediální, hudební, taneční či výzkumnou nebo filozofickou činnost, a to i jiných osob;
 - podporovat rozvíjení tvůrčího talentu v rámci pedagogického odkazu Arnošta Lustiga (například rezidenční programy, stipendia, ceny, vzdělávací programy, soutěže atd.);
 - podporovat jiné iniciativy směřující k šíření, rozvoji či podpoře kultury, umění a vzdělanosti (například muzea, tábory, audiovizuální prostředky atd.);
 - pořádat, financovat či jinak participovat na organizaci kulturních, vzdělávacích a uměleckých akcí a programů, výstav, festivalů, konferencí, veletrhů, workshopů, diskusních setkání, ocenění či dalších podobných činností;
 - poskytovat z majetku nadačního fondu finanční příspěvky nebo jiná plnění (dále jen „nadační příspěvky“) fyzickým a právnickým osobám;
 - podporovat humanisticky a lidskoprávně motivované programy, dobročinnost a pomoc vyloučeným, postiženým či sociálně slabším osobám nebo osobám se zdravotními omezeními nebo organizacím působícím v této oblasti.
- 3.3. Nadační fond je oprávněn vykonávat i podnikatelskou činnost jako svou vedlejší činnost v souladu s platnými právními předpisy.

4. Vize nadačního fondu

- Naší vizí je kultivace světa k větší spravedlnosti a lidskosti. Této vizí sloužíme představením celistvého odkazu Arnošta Lustiga.
- Systematicky pracujeme s nadčasovým poselstvím založeným na humanismu, který Arnošt Lustig ve svém životě a ve své literární a filmové tvorbě vyznával.
- Odkaz šíříme, aby inspiroval dnešní generace bez ohledu na zeměpisné hranice na cestě ke „svobodě, bez které je člověk jen dobře oblečené a nějakým lidským jazykem hovořící zvíře“.
- Stejně důležité je pro nás rozvíjet odkaz vybízející k zamyšlení nad tím, co je dnes podstatné, a k posilování vůle oponovat neustále se vracejícím vlnám myšlenek a chování ohrožujících demokracii.

4.1. Programy nadačního fondu

Předáváme tři základní poselství vyznávající humanistické zásady a demokratické hodnoty:

Pamatovat

Vědět a poučit se

Bránit si svá lidská práva

Tato poselství jsme zhmotnili do **čtyř programů**. Všemi bychom chtěli vyzvat k zamyšlení se nad problémy absence morálky a nad diskriminací, rasismem a dalšími nemocemi tohoto světa, k nimž se Arnošt Lustig ve své próze a úvahách často vracel. Podnítit v tomto směru diskusi, kritické myšlení i nezbytný mezigenerační dialog.

Literární odkaz šířit prostřednictvím prózy, literatury faktu, filozofických esejů, úvah, rozhovorů i dalších textů Arnošta Lustiga, a to i ve formě komiksu nebo audioknih.

- Jedná se nejen o jednotlivá díla, ale také o tvar průřezových sborníků **Arnošt Lustig: spisovatel a svědek**, jehož obsahem bude mix povídek, novel, románů i existenciálních esejů, memoárů a rozhovorů, které vyšly v průběhu let v češtině, některé i v angličtině a v dalších 30 jazycích.
- Cílem jsou také sebrané spisy s celistvým pohledem na dílo, uspořádané podle chronologicko-žánrového hlediska s edičním komentářem.
- Nabízet dílo v cizině – a této činnosti chce nadační fond pomoci podpůrnými (finančními) balíčky pro překladatele i nakladatele.
- Propagovat ztvárnění Lustigových textů ve formě divadelní, filmové, taneční či hudební.

Filmový odkaz zprostředkovat cestou produkce šesti celovečerních hraných filmů na základě dosud nerealizovaných scénářů z pozůstalosti i „remaků“ podle existujících scénářů vycházejících z Lustigových próz. Životní příběh Arnošta Lustiga představit jako dokumentární drama nebo v podobě animovaného filmu. Převést vybranou prózu do filmové podoby.

Vzdělávání, jehož cílem je nejen uvědomění si událostí 20. století a jejich reflexe v aktuálním kontextu, ale rovněž podpora a rozvoj humanistických a demokratických hodnot ve společnosti. Vše v návaznosti na dílo Arnošta Lustiga integrovaného do školních aktivit, interaktivních her apod.

Tvořivost a kultivace tvůrčího talentu především mladých spisovatelů, ale i jiných umělců od čtrnáctiletých po vysokoškolský stupeň v České republice i v zahraničí.

- Symbolickým krokem, který plánujeme uskutečnit, je otevřená výzva studentům uměleckých škol i jiných vzdělávacích organizací. Studentům bude prostřednictvím výzvy nabídnuto bezlicenční poskytnutí povídky Arnošta Lustiga ke kreativnímu zpracování (po dobu jednoho roku od vyhlášení výzvy po premiéru uměleckého díla). Zájemci si budou moci sami zvolit konkrétní Lustigovu povídku.

*Cílem umění – a to je skutečné umění – je zcivilizovat člověka. Aspoň o kousek, o milimetr denně.
Být zvířetem je pro člověka velice jednoduché. My jsme zvířata, která se denně poliďšťují.
A tu lidskost můžeme ztratit během několika vteřin. To ukázaly koncentrační tábory.*

Arnošt Lustig

4.2. Cílové skupiny

- Čtenáři, filmové a divadelní publikum, studenti, pedagogové, pracovníci vzdělávacích institucí, muzeí, knihoven, knihkupci;
- nakladatelé, filmaři, dramaturgové, producenti, herci a další umělci;
- profesionálové v oblasti médií a marketingu, podnikatelé, organizátoři filmových, divadelních a dalších kulturních festivalů;
- zástupci lidskoprávních organizací.

5. Co se Nadačnímu fondu Arnošta Lustiga v roce 2020 podařilo uskutečnit?

V prvních čtyřech měsících existence se nadační fond cíleně věnoval krokům souvisejícím s vytvářením této nové organizace a s vývojem strategie a programových priorit v horizontu pěti let i dlouhodobě. Tato doba byla poznamenána pandemií covidu-19. Většinu tohoto období bylo mezinárodní i vnitrostátní cestování a osobní setkávání omezeno na virtuální. Přesto se mnohé ještě podařilo uskutečnit naživo, avšak některá setkání proběhla vlivem zhoršené epidemické situace v on-line prostředí.

Průběžně se podařilo:

- zmapovat terén s cílem ohodnotit očekávání cílových skupin prostřednictvím fokusových skupin;
- vytvořit organizační infrastrukturu nadačního fondu;
- začít s identifikací potenciálních partnerů a kooperujících organizací a s navazováním vztahů;
- rozvíjet naši identitu a viditelnost především v České republice;
- připravit strategii a programový plán s hlavními projekty schválenými správní radou v souladu s vizí nadačního fondu;
- zahájit tvorbu základních komunikačních materiálů;
- započít realizaci vybraných hlavních programových priorit.

5.1. Organizační rozvoj – „Focus in“

- Založili jsme nadační fond s odbornou pomocí konzultantů Nadačního fondu Via Clarita.
- Připravili jsme strategii a programové priority střednědobého plánu na roky 2020–2025, provozní rozpočet a podklady fundraisingové strategie, rovněž i dlouhodobý program, vše schválené správním radou v souladu s vizí nadačního fondu.
- Vytvořili jsme organizační strukturu a statutární a interní předpisy, realizovali pravidelná setkání správní rady, která schválila ředitelku nadačního fondu. Sestavili jsme verzi Etického kodexu (Příloha 1). Připravili jsme pracovní verze Statutu a Finančního řádu.
- Sestavili jsme ústřední tým i okruh externích spolupracovníků a zahájili spolupráci.
- Zahájili jsme komunikaci s cílovými skupinami se záměrem zviditelnit nadační fond především v České republice a ohodnotit očekávání těchto skupin. Také jsme se setkali se studenty, pedagogy, nakladateli atd. a ptali jsme se jich, co si myslí o dopadu, který by nadační fond měl mít. Celkem jsme v roce 2020 uspořádali tři setkání, pokaždé jinde. Potvrdila, že je důležité, aby nadační fond našel působivé cesty jak:
 1. propojovat myšlenkový odkaz Arnošta Lustiga s přítomností a s krizemi, kterým čelíme v důsledku potlačování demokratických hodnot, xenofobie, rasismu, antisemitismu, dezinformačních trendů;
 2. svá témata (humanismus, demokracii, boj proti rasismu a jiným formám diskriminace) propojovat se současností a zpřístupňovat mladé i starší generaci pomocí umění a vzdělávání (prostřednictvím soutěží, výstav, besed, exkurzí, kulturního dění). Je třeba vzdělávat jak mladé, tak starší generace a podněcovat mezigenerační diskusi. Stejně tak důležité je předat tento odkaz v co nejživější podobě i generacím nastupujícím;

3. připomínat události holocaustu prostřednictvím literatury, filmu, esejů a rozhovorů Arnošta Lustiga, aby se vědělo, co se stalo, a lidé se mohli poučit; historie se opakuje.
 - Civilizovaná společnost během druhé světové války dopustila tragédii obřích rozměrů, při níž bylo zavražděno šest milionů Židů. Z dnešního pohledu nejde o „pouhou“ historickou událost. Jde o téma, které už nikdy nesmíme ztratit ze zřetele. Mohli se holocaust odehrát v moderní společnosti, může se v jiné podobě opakovat. Současná společnost potřebuje aktivně rozumět procesům, které k této židovské katastrofě vedly, aby mohla jejímu opakování předcházet.
4. podporovat tvořivost mladých lidí rozmanitými způsoby, včetně prostřednictvím literárního a filmového odkazu Arnošta Lustiga.
 - Zmapovali jsme terén z hlediska potenciálních partnerů a kooperujících organizací a možnosti navazování vztahů. Rádi bychom se propojili s dalšími vzdělávacími a paměťovými institucemi, které sledují podobné cíle jako my.
 - Komunikovali jsme prostřednictvím neformálních i veřejných výstupů včetně tiskové zprávy, navazovali kontakty s řadou organizací v České republice a v zahraničí, a to i prostřednictvím prezentace nadačního fondu (například Meeting Brno, International Women's Association of Prague, Rotary International, Kurzy tvůrčího psaní podle Arnošta Lustiga se spisovatelkou Danou Emingerovou i Highland Europe v Ženevě).
 - Zahájili jsme tvorbu základních komunikačních materiálů, například designu loga, sloganů, tiskových zpráv, podkladů k webové struktuře atd.
 - Seznámili jsme se s řadou vývojářských firem realizujících webové stránky s následným výběrovým řízením na dodavatele.
 - Zadali jsme překlady klíčových nadačních dokumentů.

5.2. Programová činnost – „Focus out“

Začali jsme vyvíjet nejen koncepci programových priorit v souladu se strategií nadačního fondu, ale vykoučili i k jejich realizaci.

1. *První ilustrovaný román o životě Arnošta Lustiga.* Zahájili jsme spolupráci se spisovatelkou Markétou Pilátovou k ztvárnění životní poutě Arnošta Lustiga s pracovním názvem „Arnoštova cesta“. „Jde o grafický román kombinující více technik: ilustraci, komiks a fotografii. Jmenovat by se měl *Arnoštova cesta*, protože bude vyprávět o nejdůležitějších milnicích a událostech na cestě Arnošta Lustiga jeho nesmírně dobrodružným životem. Určen bude čtenářům od deseti do sta let,“ vysvětluje Markéta Pilátová. Plánuje se vydání v předním nakladatelství v české, anglické a německé verzi.
2. *Výběr z díla Arnošta Lustiga v německém překladu.* Zahájili jsme jednání o vydání průřezu povídek, novel a rozhovorů Arnošta Lustiga z hlavních etap jeho tvorby v němčině s předním nakladatelstvím v Rakousku a v Německu.
3. *Vlny štěstí Arnošta Lustiga aneb My jsme chtěli jiný svět.* Knihu jsme připravili pro nakladatelství Universum ve spolupráci s Radioservisem. Jedná se o unikátní výběr z dosud nepublikovaných rozhlasových relací autora mapující nejen Lustigovy novinářské literární začátky z roku 1953, ale i jeho nadčasové rozhovory až do roku 2010. Knihu editovala Eva Lustigová ze záznamů poskytnutých Českým rozhlasem. Z důvodů pandemie covidu-19 se vydání posunulo na 10. výročí Lustigova úmrtí v únoru 2021.
4. *Muzejní projekt se vzdělávací složkou pro mládež.* Kurátorská skupina v čele s Pawlem Ukielskim, polským historikem a šéfem Muzea varšavského povstání ve Varšavě a členem iniciativy Platforma evropské paměti a svědomí, připravila koncept stálé expozice a zahájila přípravu libreta. Expozice bude věnovaná ilustraci moderních dějin osobním příběhem a tvorbou Arnošta Lustiga v areálu bývalého koncentračního tábora v Brněnci (Brünnlitz). Na tomto místě zachránil Oskar Schindler přes tisíc židovských vězňů a Nadační fond Archa tam plánuje založit mezinárodní vzdělávací centrum.

5. *Výstava kreseb Josepha Baua*. V rámci festivalu Meeting Brno 2020 jsme ve spolupráci s Joseph Bau House Museum v Tel Avivu a s Nadačním fondem Archa připravili a uvedli výstavu kreseb Josepha Baua i český překlad jeho polské básně *Muzyka* napsanou právě v areálu Brněnce během druhé světové války. Joseph Bau patřil k Židům, kteří přežili šoa díky Oskaru Schindlerovi.
6. *Mladí HUMAN-isté*. Připravili jsme pracovní návrh pilotního ročníku literární soutěže, do níž se zapojí základní školy v České republice i v zahraničí. Je určena pro žáky ve věku 14 až 15 let.
7. *Hudebně-lyrické pásmo Kantáta – tanec šílených*. V rámci Pardubického hudebního jara byla v synagoze v Heřmanově Městci uvedena doposud nepublikovaná epická báseň *Ševirat Hakelím* z pozůstalosti Arnošta Lustíga, adaptovaná na scénické čtení *Kantáta – Tanec šílených* v netradičním spojení s kantátou Johanna Sebastiana Bacha *Ich habe genug*. V hudebně-lyrickém pásmu v režii Evy Lustigové recitovali Vilma Cibulková, Jiří Lábus a Vilém Udatný. Hudební část interpretoval komorní orchestr Barocco sempre giovane a sólisté Gustav Beláček (bas) a Vilém Veverka (hoboj). Plánovaná tři představení na Slovensku byla přesunuta na léto 2021 kvůli pandemii covidu-19. S ohledem na možnosti uvedení pásma v zahraničí jsme zadali překlad básně do španělštiny a katalánštiny.

Meeting Brno 2020

Panelová diskuse „Ten, kdo zachrání jeden život, zachrání svět“ ve vile Löw-Beer

Meeting Brno 2020

Návštěva Brněnce

Bránit je naše právo a povinnost. I bezmocní se musí bránit.
A je-li v něčem velikost člověka, je to právě v tom, že se brání.

Arnošt Lustig, Eseje, 2001

↑ výstava kreseb Josepha Baua

← © Jaroslav Brabec

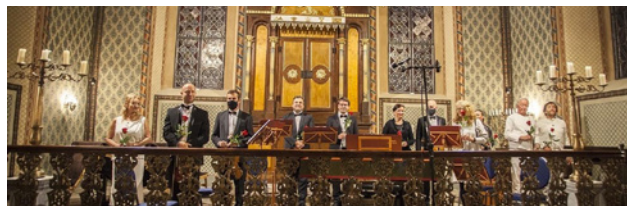
↓ venkovní výstava Vzpomínky a obnova:
záchrana archy Oskara Schindlera

Kantáta – tanec šílených

Hudebně-lyrické pásmo uvedeno během
42. ročníku mezinárodního festivalu
Pardubické hudební jaro 2020

Premiéra 29. 9. 2020 v Synagoze
v Heřmanově Městci

Nezvyklé prolnutí epické básně Arnošta Lustiga a skladby Johanna Sebastiana Bacha v heřmanoměstecké synagoze

„Od první chvíle chtěl Josef Krečmer literární obžalobu největší genocidy v dějinách lidstva spojit s nadpozemsky znějící Bachovou hudbou.“

„Jakýkoli náznak herecké akce postačí k totálnímu ztotožnění se s myšlenkou.“

„Už nějaký čas jsem při pohledu do tváří lidí vycházejících z koncertní síně nezaznamenal tolik projevů pohnutí i obdivu k síle umění.“

Pardubické hudební jaro uvedlo na sklonku září výjimečný projekt, který spojil literární odkaz Arnošta Lustiga s barokní kantátou Johanna Sebastiana Bacha. Na provedení se podílela spisovatelova dcera Eva Lustigová, za hudební složku soubor Barocco sempre giovane, hobojská Jan Souček a basista Gustáv Beláček, za tu hereckou Vilma Cibulková, Jiří Lábus a Vilém Udatný. Strůjem představení, které proniklo k srdcím diváků, byl Josef Krečmer.

Příznám se, že na večer nazvaný Kantáta, uspořádaný v úterý 29. září v synagoze v Heřmanově Městci v rámci letošního podzimního Pardubického hudebního jara, jsem byl již od prvního pohledu do programu festivalu zvědav snad nejvíce. Na jedné straně náznakově dramatinizovaná epická báseň Arnošta Lustiga „Kantáta – tanec šílených“, v úplné podobě tiskem dosud nepublikované dílo z pozůstalosti autora, pro něhož byly klíčovými tématem hrůzy holocaustu a zkoumáním hranic zla, kam až je člověk vůči druhému člověku schopen zajít. Na straně druhé Kantáta „Ich habe genug“ pro bas, hobojská a smyčce BWV 82, skladba Johanna Sebastiana Bacha. Lze vůbec oba tyto artefakty postavit vedle sebe, ba co více, provést je společně a nechat je působit v jejich vzájemném prolínání? Nejde, zejména vzhledem k historickým okolnostem, o příliš odvázně propojení? Zvědavost se ve mně původně míšila i s jistými obavami, ty se však velmi rychle rozptýlily. Díky oběma dílům samotným vyzářujícím nesmírnou emocionální silou, díky mistrovství i pokoře všech interpretů, díky jedinečnému prostředí se přibližně hodinu trvající spojení slov a hudby stalo jedním z největších zážitků pardubického festivalu.

U jeho zrodu stály dvě osobnosti. Otcem myšlenky a konceptu večera je dramaturg a umělecký ředitel Pardubického hudebního jara Josef Krečmer. Když se s neznámým textem Arnošta Lustiga seznámil, byl jeho naléhavostí velmi zasažen. Od první chvíle chtěl literární obžalobu největší genocidy v dějinách lidstva spojit s nadpozemsky znějící Bachovou hudbou. Jako znalec barokního období si vzápětí představil konkrétní skladbu. „Mám již všeho dost!“ Tak začíná kantáta z roku 1727, vypovídající o touze po smrti coby po sladkém pokoji a tichém klidu, po úniku a vysvobození ze světa plného bídy.

Režie se ujala Eva Lustigová, spisovatelova dcera, pečující o jeho literární odkaz. Výsledná podoba večera je na pohled velmi jednoduchá. Nejdříve zapůsobí hudba, především hobojskou modeluje atmosféru rezignace, za níž lze kdesi v dáli tušit naději. Pěvec vyznává svou únavu a touhu... Zpívá samozřejmě německy. Úvodní slova Lustigovy básně ale jakýkoli náznak přání uniknout okamžitě utínají. Obrazu děsivé reality se nelze zbavit, i když z nich zůstanou pouze vzpomínky... Kontrast stále ještě moderního básnického textu a o více než dvě století starší hudby se postupně rozplývá, tedy pokud jsme vůbec jako diváci a posluchači nějaký kontrast zaznamenali. Celek drží pohromadě s pozoruhodnou účinností.

Jeho provedení bylo nastudováno speciálně pro Pardubické hudební jaro a vzájemné setkání a spolupráce interpretační špičky se stalo při této příležitosti nezbytností. V původně ohlášeném obsazení došlo k jediné změně – partu pro sólový hobojský se místo Viléma Veverky ujal Jan Souček, člen PKF – Prague Philharmonia. Svůj nástroj hráč ovládá mistrovsky, procítěně odlišuje všechny odstíny. Slovenský pěvec Gustáv Beláček nezapře velkou zkušenost z operního i koncertního oboru, jeho znělý bas tentokrát vůbec nepůsobí robustně, ale vyniká především lidskostí a pochopením textu, důkazem budí jeho proměny vedoucí k závěrečnému vyústění. Vilma Cibulková, Jiří Lábus a Vilém Udatný přistupují k Lustigově epické básni smyslně a s onou výše zmíněnou pokorou v nejlepší tradici české recitátorské školy. Nikoli s falešným patosem, ale naprosto uvěřitelně slova díla uvádějí na svět a nechávají je žít. Jakýkoli náznak herecké akce postačí k totálnímu ztotožnění se s myšlenkou. Každý z nich se představuje v několika polohách a všechny jsou zvládnuty suverénně. A pak je tu komorní soubor Barocco sempre giovane, který byl pro poučenou a poutivou interpretaci Bachových děl před více než deseti lety založen. Jeho členové stále vesměs vyzářejí mládí, ale s tím, jak velkého autora uchoptí, jsou vskutku svým neúnavným uměleckým vedoucím Josefem Krečmerem velmi dobře srozuměni.

Prostředí heřmanoměstecké synagogy vyznění večera pochopitelně zvýraznilo. Historii této budovy nelze srovnávat s tragickými osudy lidí, kroky k jejímu znovuzrození započaté po roce 1990 však také dávají vzpomenout na výrazy memento a naděje. Citlivě zrekonstruovaná synagoga sice již neslouží svému původnímu účelu, je z ní však nádherná a perfektní akustikou se vyznačující koncertní a společenská síň, na níž může být městské pod Železnými horami právem pyšné. Kde jinde může tolik vyniknout touha po klidu a vzájemné lidské snášenlivosti jako právě zde? Bez ohledu na rozdíly, bez ohledu na druh víry, bez ohledu na historické a vnější okolnosti.

Je jen dobře, že Lustigova a Bachova Kantáta premiérována na Pardubickém hudebním jaru by se mohla objevovat i na dalších místech v Čechách a na Moravě, a nejen v synagogách. V plánu bylo i několik jejich uvedení na Slovensku, zatím vše odložila koronavirová pandemie. Jedinečnost tohoto projektu a jeho jednoznačné přijetí k dalšímu provedení přímo vybízí. Už nějaký čas jsem po dlouhých a naprosto zasloužených ovacích publiku při pohledu do tváří lidí vycházejících z koncertní síně nezaznamenal tolik projevů pohnutí i obdivu k síle umění. Smekám.

<https://klasikaplus.cz/reflexe-2/item/4099-nezvykle-prolnuti-epicke-basne-arosta-lustiga-a-skladby-johanna-sebastiana-bacha-v-hermanomestecke-synagoze>

Příloha 1 – Etický kodex

Nadační fond Arnošta Lustiga:

1. Vznikl za účelem zachování, šíření, zprostředkování, rozvíjení a studia celoživotního díla spisovatele a svědka židovské tragédie (šoa) Arnošta Lustiga, jeho duchovního poselství a pedagogického odkazu v České republice i v zahraničí.
2. Dodržuje své jasně a srozumitelně definované poslání, cíle a programy.
3. Při naplňování projektů důsledně dodržuje zákony České republiky, Všeobecnou deklaraci lidských práv OSN a Chartu OSN.
4. Pečlivě vybírá členy správních a dozorčích orgánů, poradní rady, pracovních skupin, externí spolupracovníky, zaměstnance, dobrovolníky a dodavatele na základě odbornosti a nesporného morálního kreditu. Členové orgánů nadačního fondu, poradních sborů, pracovních skupin, zaměstnanci, externí spolupracovníci, dobrovolníci a dodavatelé usilují o to, aby své cíle a názory definovali jasně a srozumitelně. Jednají vždy s vědomím svého dílu odpovědnosti za celkový obraz Nadačního fondu Arnošta Lustiga. Práci provádějí kvalitně a dbají na dobrou pověst Nadačního fondu. Jednají tak, aby předešli možnému střetu zájmů a vlastnímu obohacení na úkor nadačního fondu.
5. Dbá na to, aby se jak udělování nadačních příspěvků, tak přijímání darů, grantů, finančních prostředků a dalších zdrojů řídilo jednoznačnými pravidly.

6. Řádně spravuje svůj majetek a usiluje o jeho zajištění do budoucnosti. Dbá na minimalizaci nákladů na vlastní provoz a administrativu. Je transparentní, své aktivity i finanční toky zveřejňuje na internetových stránkách formou výroční zprávy s detailními informacemi o svých aktivitách a hospodaření.
7. Podle nejlepšího vědomí nepřijímá žádné zdroje od nedemokratických politických struktur, od osob s takovými strukturami spřízněných nebo od organizací, které propagují, podporují nebo tolerují rasovou, národnostní, náboženskou či sociální nenávist, totalitní nadvládu, nedemokratické hnutí, od právnických ani soukromých osob, jež porušují lidská práva, práva zaměstnanců a ničí životní prostředí.
8. Dbá na důsledné dodržování transparentnosti při sjednávání dárcovství, sponzorství nebo programové spolupráce. Přijímá finanční prostředky a programovou účast od subjektů s morálním kreditem.
9. Chová patřičnou úctu ke všem, s nimiž pracuje a spolupracuje, tedy ke všem zúčastněným stranám včetně dárců, partnerských společností, institucí a dodavatelů. Při své činnosti se řídí základními etickými zásadami a pravidly slušného chování tak, aby vzájemná spolupráce vždy probíhala korektně, vstřícně a otevřeně. Striktně dbá na diskrétnost a ochranu osobních údajů.
10. Používá etické prostředky k propagaci své činnosti.

Příloha 2 – Zpráva o hospodaření za období 21. 8. 2020 – 31. 12. 2020

1. Přehled o majetku nadačního fondu, přehled o závazcích, jejich splatnosti a výši

Půjčka Eva Lustigová	264 895,50 Kč
Závazek za dodavatelem (uhrazen 8. 1. 2021)	26 245,00 Kč
Výdaje příštích období	5 061,43 Kč
Vlastní jmění	100 000,00 Kč
Fondy	1 000,00 Kč
Majetek celkem	397 201,93 Kč

2. Přehled jednotlivých darů poskytnutých nadačnímu fondu, jejichž hodnota přesahuje 10 000 Kč s uvedením výše daru a osoby, která dar poskytla; to neplatí v případě, pokud dárce požaduje zachování anonymity.

PŘIJATÉ DARY:

Michael Gruenbaum	1000 USD
-------------------	----------

3. Přehled použití majetku s uvedením hodnoty majetku, který byl použit, a účel jeho použití

Majetek byl použit na krytí nákladů souvisejících se založením a chodem nadačního fondu v roce 2020 v tomto členění:

Ostatní služby	1 615,00 Kč
Účetní služby	5 000,00 Kč
Poradenské služby	115 454,43 Kč
IT služby	13 756,25 Kč
Zřizovací výdaje	127 395,50 Kč
Kurzové ztráty	998,00 Kč
Bankovní poplatky	1 080,81 Kč
Náklady celkem	265 299,99 Kč

4. Zhodnocení základních údajů obsažených v roční účetní závěrce a výrok externího auditorsa doplněný o závaznější informace ze zprávy tohoto auditorsa:

Povinnost auditu se za rok 2020 na NF nevztahuje.

5. Přehled o právnických a fyzických osobách, kterým byly poskytnuty nadační příspěvky a vyjádření, zda, kde a jakým způsobem byly příspěvky použity, do jaké míry nebyly vyčerpány žadatelem a v jakém rozsahu byly nadačnímu fondu vráceny.

V roce 2020 nebyly poskytnuty žádné nadační příspěvky.

V nadcházejících letech chce být Nadační fond Arnošta Lustiga nepřehlédnutelným hráčem mezi českými nadacemi, které se věnují kultuře a vzdělanosti.

Děkujeme všem organizacím a lidem, kteří se ztotožnili s vizí nadačního fondu. Rovněž nás potěší a bude nám ctí, když se k Nadačnímu fondu Arnošta Lustiga přidáte. Staňte se i vy nositelem odkazu Lustigova díla a humanismu.

Eva Lustigová a Josef Lustig, zakladatelé Nadačního fondu Arnošta Lustiga

Více informací na www.lustigfoundation.cz

Tel.: 776 813 139 nebo +41 79 477 3206

lustigova@lustigfoundation.cz